

27.1.2010

נחום פינברג *
ארנה שר
קרן שליט
עמי שחר
סמדר קפלן
אפרת בירן
אורלי אבירם
יעקב מלישקביץ
ירון קרמר
מיכל פינברג-דורון **
אורית כוזם
אלון נוי
איריס רש
נעמה שבתאי בכר
אסף ארזי
אורי כצמן
דוד משה
ניב שני
ענבל אלטמן
רוני איטח-גנט
נטלי קמחי
גלי גלזר
אדוה לב
נדב צימרמן
מאיה גבעון
רעות אייד ביני

ללקוחותינו הנכבדים שלום רב,

**הנדון: הרחבת איסור הפיטורים במהלך טיפולי פוריות
תיקון מס' 45 לחוק עבודת נשים, התש"ע 2010**

1. ביום 25.1.2010 התקבל בכנסת תיקון 45 לחוק עבודת נשים, התש"ע 2010 (להלן: **התיקון לחוק**).
2. התיקון לחוק הרחיב את איסור הפיטורים (ללא היתר) הקיים כיום לגבי עובד או עובדת העוברים טיפולי פוריות, כפי שנפרט להלן.
3. **הזכות להיעדר מן העבודה עקב טיפולי פוריות**

כידוע, עובד או עובדת העוברים טיפולי פוריות, לרבות טיפולי הפריה חוץ גופית, רשאים להיעדר מעבודתם, אם אישר הרופא המטפל בכתב כי הטיפול מחייב היעדרות כאמור, ובמידה שאישר, ובלבד שהעובד/ת הודיע/ה על כך למעביד מראש (דינה של היעדרות זו כדין היעדרות מפאת מחלה).

היעדרות זו תכונה להלן: היעדרות עקב טיפולי פוריות.

הזכות של עובדת להיעדר מן העבודה עקב טיפולי פוריות, מוגבלת ל-4 סדרות טיפוליות בשנה¹, כאשר כל סידרה טיפולית מוגבלת ל-16 ימים לכל היותר (במקום עבודה שנהוג בו שבוע עבודה בן 5 ימים), או ל-20 ימים לכל היותר (במקום עבודה שנהוג בו שבוע עבודה בן 6 ימים).

הזכות של עובד להיעדר מן העבודה עקב טיפולי פוריות, מוגבלת ל-12 ימים בשנה.

¹ המונח "סדרה טיפולית" מוגדר בתקנות עבודת נשים (היעדרות בשל טיפולי הפריה ופרייה) התשנ"א 1990 כ"סדרה של טיפולים בהפריה חוץ גופית, בין באשפוז ובין בטיפול אמבולטורי, לרבות ימי המנוחה הכרוכים בסדרה כאמור".

4. **איסור הפיטורים לעובד/ת שנעדר מן העבודה עקב טיפולי פוריות**

עד היום, איסור הפיטורים (ללא היתר) הקבוע בחוק עובדת נשים חל, לפחות על פי לשון החוק, רק לגבי עובד או עובדת שנעדר מן העבודה עקב טיפולי פוריות, כמפורט בסעיף 3 לעיל.

איסור זה חל בכל ימי היעדרותם של העובד או העובדת כאמור, וכן במשך 150 ימים נוספים שלאחר תום ימי ההיעדרות, אך לא יותר משנתיים מן היום הראשון להיעדרות.²

הגנת הפיטורים לעובד/ת שנעדר/ה כאמור, חלה רק לגבי עובד או עובדת העוברים טיפולים לקראת ילדם הראשון או השני מבן הזוג הנוכחי.

פיטורים במהלך התקופה המוגנת כאמור (ימי היעדרות + 150 ימים מתום ההיעדרות, עד תקרת שנתיים מיום ההיעדרות הראשון) טעונים היתר מאת שר התעשייה המסחר והתעסוקה.

5. **הרחבת איסור הפיטורים גם לגבי עובד/ת שלא נעדר מן העבודה עקב טיפולי פוריות³**

התיקון לחוק הרחיב את איסור הפיטורים גם לגבי עובד או עובדת שלא נעדרים מן העבודה עקב טיפולי פוריות (להלן: **איסור הפיטורים המורחב**).

התנאים המצטברים להחלת איסור הפיטורים המורחב הם:

א. העובד או העובדת עבדו אצל אותו מעביד או באותו מקום עבודה שישה חודשים לפחות.

ב. מדובר בטיפולים לקראת הילד הראשון או השני של העובד/ת מבן זוגם הנוכחי.

ג. העובד או העובדת הודיעו למעביד על טיפולי הפוריות לא יאוחר מ-3 ימי עבודה ממועד מתן ההודעה המוקדמת לפיטורים, או 3 ימים ממועד הפיטורים (אם לא ניתנה הודעה מוקדמת לפיטורים).

ד. העובד או העובדת מסרו למעביד אישור רפואי לגבי הטיפולים בתוך 14 ימים ממועד מתן ההודעה המוקדמת, או בתוך 14 ימים ממועד הפיטורים (אם לא ניתנה הודעה מוקדמת לפיטורים).

² מלבד איסור הפיטורים (ללא היתר) הקיים בחוק עובדת נשים, קיים איסור נוסף לנקוט באפליה כנגד עובד או עובדת עקב היותם בטיפולי פוריות (ובכלל זה חל איסור לפטר, לפגוע בתנאי העסקה וכיוב'), אך זאת מכוח חוק אחר - חוק שוויון הזדמנויות בעבודה, התשמ"ח 1988.

³ הסוגיה של דין פיטורי עובדת שאינה נעדרת מעבודה במהלך טיפולי פוריות נדונה בעבר, עוד לפני התיקון לחוק, בבג"צ 554/05 רס"ר שרה אשכנזי - מפכ"ל המשטרה ניתן ביום 8.9.2005.

6. איסור הפיטורים המורחב יחול במהלך התקופה שבה העובד/ת עוברים טיפולי פוריות/טיפולי הפריה חוץ גופית, או במשך תקופה של 150 ימים לאחר מועד תחילת הטיפולים, לפי המאוחר מביניהם.

איסור הפיטורים המורחב אינו מוגבל לתקופה של שנתיים ימים (בשונה מאיסור הפיטורים לעובד שנעדר מן העבודה עקב טיפולי פוריות, המוגבל, בכל מקרה, לשנתיים מן היום הראשון להיעדרות).

איסור הפיטורים המורחב חל הן על עובד או עובדת קבועים, והן על עובד או עובדת ארעיים או זמניים.

7. **סיכום התקופות המוגנות מפני פיטורים לעובד או עובדת העוברים טיפולי פוריות**

א. עובד/ת שנעדרים מן העבודה - ימי ההיעדרות (עד למכסות בסעיף 3 לעיל) וגם 150 ימים מתום כל היעדרות, עד לשנתיים ימים מן היום הראשון להיעדרות.

ב. עובד/ת שלא נעדרים מן העבודה - מהלך התקופה של טיפולי הפוריות אך 150 ימים ממועד תחילת הטיפולים, המאוחר מבין השניים.

8. **היקף "טיפולי הפוריות" והיקף ההגנה**

בחוק עבודת נשים אין הגדרה למונח "טיפולי פוריות" למעט הכללה של הפריה חוץ גופית בהגנה הניתנת.

בכל מקרה נדרש אישור של הרופא המטפל כי העובד/ת מצויים בטיפול פוריות או הפריה חוץ גופית.

יחד עם נציין כי לגבי איסור הפיטורים המורחב - הסמיך המחוקק את שר התמ"ת לקבוע בהתייעצות עם שר הבריאות ובאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת- סוגים מסוימים של טיפולי פוריות אשר לא יקנו לעובד או לעובדת העוברים אותם את ההגנה מפני פיטורים.

ניתן לצפות כי השר יוציא מגדר "טיפולי פוריות" טיפולים ראשוניים.

בברכה,

אורלי אבירם, עו"ד

נ. פינברג ושות' עורכי דין ונוטריון